

НІМЦІ ВІДБИЛИ НАПАДИ МОСКАЛІВ КОЛО РИГИ.

На Волини російська армія зближається до галицької границі.

Хмаролами спинили дальший наступ Москалів у Карпатах. СПРАВА САМОУПРАВИ ІРЛАНДІЇ МОЖЕ ВИКЛИКАТИ УПАДОК КАБІНЕТУ.

МОСКАЛІ ПО ВЕЛИКИХ ВТРАТАХ ЗАПЕРЕСТАЛИ ДАЛЬШІ НАПАДИ.

БЕРЛІН, 24. липня. — Наступ Москалів майже на цілліх босім фронті зіваст здержаний.

На полудневий схід від Риги, дозвіл ріки Динави та на лівій між Динабургом і Сморгоном напади Москалів відомі з величезними втратами для неприятеля. На цілліх північній фронті панує розмірно спокій, лише в деяких місцях відбуваються са помельші битви між передніми сторонами.

На Волини російські війська продовжують свій наступ, однак без досягнення якогось важливого успіху.

Урядовий штаб німецького генерального штабу звичить:

«На північній босім фронті і у східній Галичині прийшло до боротьби між патрархами.
«На північній захід від Берестечка російські війська перешли наступ, який однак зіваст здержаний союзними військами Лівонії. Неприятель був привнесений уступати назад на свої давні становища, потім знову десь тяжко вступив».

НАСТУП МОСКАЛІВ НА ВОЛИНИ
СЛАБНЕ.

ПЕТРОГРАД, 24. липня. — Наступ російських військ відбувається са дальше, однак повови з причини сильного опору неприятеля.

Російський генеральний штаб оголошує отці висті:

«Над Липово (на Волини) наші війська прогнали Німців зі села Галичани, почли заняли місцевість. Проти полонено трох німецьких жовірів і здробив один машинний кір. В околиці Колева (са полудне від ріки Липи) піддала са шиза компанія австрійсько-угорського війська в силі 193 жовірів».

НА ЗАХІД ВІД ОБЕРТИНА ВІДБИТО
НАПАДИ МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 25. липня. — З головної австрійської кватери доносять:
«На полудне від Дінстра наші війська відбили напади Москалів на босім фронті на захід від Обертину».

«На Волини в околиці Любачівни Москалі продовжують свій наступ. Недалеко галицької границі розвивається са битва на великій розмірі».

МОСКАЛІ ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО ГРА
НИЦІ ГАЛИЧИН.

ПЕТРОГРАД, 25. липня. — Російський генеральний штаб оголошує отці висті:

«В полудневій Волини війська ген. Сахарова здробили вчора ввечері через Слоніну, добили Липи, і посувають са дальше на полудне в околиці Галичани. В так битвах побили понад 1.000 жовірів та здробили 4 гармати і 15 машинних кірів. На полудне від Слоніни, на північ від Любачівни, розвивається са воляна битва».

ХМАРОЛОМ В КАРПАТАХ.

ПЕТРОГРАД, 25. липня. — П'яту-радові висті з воєнного терену в полудневій Галичині доносять, що великі хмаролами в Карпатах дуюне утримувати дальшій воєній операції в горах. З причини хмароламі ріки і потоки виступили з берегів і позирнали всі мости так, що уможливили переправу з одного берега на другий. Дороги перемирили са в бязли. Лише малі відокли посувають са в напрямі просянки.

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР УВАЖАЄ
БОСІМ ФРОНТІ.

БЕРЛІН, 24. липня. — Німецький цісар, який недавно тому повернув був з Франції, удав са в товаристві шефа генерального штабу, ген. Фалькенгайма, як «східний терен війни».

Часопис «Бержоння Вєдомості», обговорюючи справу уступлення Сазонова, підносить його великі заслуги для етерплення тридцятирічного порозуміння. Його уступлення зовсім не вплине на зміну загальної політики Росії. Найбільшим ділом Сазонова вважається са повозаключений союз з Японією. Причиною його уступлення мала бути його невдача в справі назавання близьких зносив зі Злученими Державами.

«Новосі Время», яке постійно виступало проти Сазонова, пише:
«Неосмість його послуги щодо Гельсінкі, брали програми щодо самозанятій справи, вичне загавне в справі Мавроїнової, все то давало маво причину до різних несподіваних толків про становище Росії — не лише від австрійських народів, але також між народом західної Європи».

КРИТИКА ГРАФА ВІТТОГО ПРО
ПОЛІТИКІВ РОСІЇ.

БЕРЛІН, 25. липня. — Часопис «Фосіне Цайтунг» оголошує сід графа Віттога з мая 1914 р., в яким подав він отсю критику про політиків Росії:

«Росія в 1907 р. втратила свою політичну незалежність, ізавольський, Сазонов і Бенкендорф стали після мості гадати льоками англійського пана».

(Граф Вітте з вибухом війни займив становище міністра фінансів. Йому завдачував Росія величезний економічний розвій після війни з Японією. Граф Вітте вгаву наго і загаваче. Проведення ував від жовірів, ховів царської камералі, яка зачавала його до своїх поросів).

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

БИТВА О ПОСАДІНЕ СЕЛА ПОЗІЄР
ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

БЕРЛІН, 24. липня. — Урядовий штаб німецького генерального штабу звичить:

«На підставі полонених стверджено, що в напад на босім фронті між Тісваль і Гільмом браво участь 11 англійських дивізій, які з поспіхом стягнуто з киного босію фронту».

«По дорухі і завзяття бови, в вичі Англійці потерпели дуже тяжкі втрати, удало са їм здробити заледні кілька днів в Позієр».

«В околиці Лонгвалі і Гільмом наші війська прогнали Англійців з хвилюю зявляти ними стави. Тях офіцерів і 141 жовірів взято в плен».

«На полудне від ріки Сом напади французських військ ниво Сокур і Вермандуа були безуспішні».

«Ві останньої нашої війська здробили 68 машинних кірів».

ВОЄНЕ ПОЛОЖЕННЯ НА ЗАХІДНІМ
ФРОНТІ НЕ ЗМІНИЛО СЯ.

ЛОНДОН, 25. липня. — Битва над рікою Сом триває з великою завзятістю дальше, однак загальне воєне положення протавом останніх двох днів не улягло жадним змінам.

Останній рапорт команданта англійських військ звичить:

«Доводі цілого босію фронту на північ і на полудне від ріки Сом зявляється битва відбувається са без перестану дальше. Німці одержали значні скріплення і в бегомі місцях переродили протинапади. Часте приходило до боротьби на багнеті і ручні гранати. На північній схід від Позієр Німці перешли наступ на наші становища, однак наші гармати його ударювали. Загалом воєне положення в останніх двох днів майже зовсім не змінило ся».

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР УВАЖАЄ
АНГЛІЮ ЗА НАЙБІЛЬШОГО ВОРОГА
НІМЕЧЧИН.

ЛОНДОН, 25. липня. — Тутешні часописи оголосив зміст промови німецького цісара, яку він вголосив до своїх жовірів підчас від'їждження до побуту на босім фронті в Шкардії.

Промова звичить:

«Товариші! Вав припав честь бороти са проти Англієв. Вав бороти са проти парад, який заміряється знищити Німеччину. В останніх рапортів, які коверювали війну, Англійці уговорили з німцями віддати слово, щоб на захід ухили шастити якіс, найкращіший парад у світі. Англієв утримав слово, приймає, а німцями не ухилили параді слова, тільки не ухилили».

«Віну етерплення англійської дипломатії».

НЮ ЙОРК, 25. липня. — Предсідателька «Американського автономного Товариства» у Франції, Геліс Голінгворт, яка прибула вчора до Нью Йорку, заявила, що у Франції хороша сухіт розширюється са між жовірами в застрашаність спосів. Захочуть підкорити, що німецькі жовіри в якийсь спосів переносить заразки сухіт в перші ряди французьких окопів.

Поверх 117.000 французьких жовірів захорувало на сю страшну хворобу. Власті військові мусили їх звільнити від служби і відіслати домі. Хорі не в спосіві до маждної праці, стають тятарем своїх родин і в розсадиниками сухіт у своїй місцевості.

Лише скоро і видатні ратункова акція може заобігти дальшому ширенню хвороби.

БОРЮТЬСЯ ПРИЙМАЄ ХАРАНТЕР
ДІКНОГО МОРДВАНЯ ЛЮДИ.

ПАРИЖ, 25. липня. — Один раніший офіцер подав опис страшної битви в селі Позієр. З його оповідань зявляють, що жовіри з причини довгої боротьби дивувать і траплять воєне почуте людскости. Люди стують дикими звірами, які чують на свою жертву.

«В невідом досить», — оповідає офіцер, — наші відділи одержав приказ до напад. Наш відділ перовий напад ілюкостію скаканим, війшов до села і заняв крайній хити. Дюперта тепер прийділо до страшної різни. Німці не уступили боронили своїх становищ до послідного».

Каролин не підтримав тут жадної роля, потімчесь ухвилюно покив, бачив, револьверів, явков і ручних гранат. Боротьба робила жарявля, що се не боротьба жовірів, але бити диких опричків».

«В однім домі німецькі жовіри здробили барикаду, ізав котрої острівляли нас машинним кіром. Відділ Австралійців дістав са до середини і вирізав всіх Німців до одного».

«Я був присутний при двобою двох офіцерів. Англійський поручик встроє свою шаблю в груди німецького капітана. В тісній хвилі капітан протіву револьвер і всадив поручикови кулю в живіт. Помімо було поручик не раз проковол шаблею капітана, щоб перекопати са, що він мертвий. Описав поручик сконав».

«Подобі сцени відбували са на кожнім кроці. Вирост не хочеть са вирити власним очам, щоб люди в так короткім часі могли зтратити в собі всікі почуття людскости і стали дикими звірами».

ДНЯ 3. СЕРПНЯ МАЄ БУТИ ВИНО
НАНІЙ ЗАСУД СМЕРТІ
НА КЕІЗМЕНТА.

ЛОНДОН, 25. липня. — Лондонська часопис «Дейлі Мейк» доносять, що дня 3. серпня буде виконаний завул смерті на Роднера Кеізмента. Страчне ірландського провідника має відбутися на подвір'ю криміналу в Лентонілі.

Приняті Кеізмента все ще не траплять надії, щоб сиати його від смерті і висидати помилування від англійського короля. Ходить чутка, що папа Бенедикт і американський амбасадор в Лондоні, Пейдж, роблять заходи, щоб вплинути на змінене засуду».

НЕВДОВОЛЕННЯ В ІРЛАНДІЇ
ЗРОСТАЄ.

ЛОНДОН, 25. липня. — Всакі надії на подогожене справи ірландської самоуправи пропали. Виправді міністер війни Ллойд Джордж на притручене президента Ескірта веде ще в сій справі переговори з членом кабінету Дакном Редмондом і прочими провідниками ірландських націоналістів, однак нема найменших виглядів, щоб сиати тихіше порозуміння».

Зростає проти президента кабінету Ескірта з кожним днем зростає. Зявляється часті ліберальні послів стаяли до стороні Ірландії. В парламенті протів бути протів цілого кабінету».

Англійські часописи різаных партій остро критикують поступоване кабінету і предаказують упадок кабінету».

«ДАЙТШЛЯНД» ВІДІДЕ, ЯК ПРИЙ
ДЕ, «ВІДПОВІДНА ХВИЛЯ».

БАЛТИМОР, 25. липня. — Залота «Дайтшлянд» була вчора через пікіт денне на покладі корабля. Капітан Беніг відідав вчора довшу конференцію з урядниками «Детери Форвардін Ко».

На запит, коли «Дайтшлянд» відіде, капітан відповів: «Як прихід відповісти на хвилю». На питане, чи він не боїться, щоб корабель не приклинено са в часі повертоту, крес непаде, капітан відповів в утешков: «Чого бояти ся? Океан досить великий і глибокий».

"СВОВОДА" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and
Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand
Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STEWICK, editor
Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the
Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of
March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: PERIODICALS
In United States: \$2.00 per year
\$1.00 per 6 months
0.75 per 3 months

In Jersey City, Canada and
Foreign Countries: \$3.00 per year
\$1.50 per 6 months
\$1.00 per 3 months

Single copy 5 cents. Подписное число 3 центи.

On money order and payables in 5 cents.

Address: "СВОВОДА"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі номери-ордера і чеки треба вписувати на адресу
"СВОВОДА".

При писанні замовлень наводити довідку номеру
ордера або чека.

Часової редакції: 408 Jersey City.

За всі оголошення розміщені в "Свободі" редакція
не відповідає. — Уклясний не записує.

AMERICAN ASSOCIATION
OF UNIVERSITY AND
COLLEGE TEACHERS

За всі оголошення розміщені в "Свободі" редакція
не відповідає. — Уклясний не записує.

3 біжучої хвили.

Російські часописи доносять, що з
нагоди нового наступу російської армії
на Галичину вивели звисний провідник
галицьких москвофилів, др. Дуликевич,
вирішувачому телеграму до російського
царя. Телеграма звучить:

Сотні тисячі Карпатського очікування
даніми мій Вашим Імператором. Велич-
ством, отечеству Російське освободження
господарства Румунії. Прикарпатський Русь,
за замкненням серця зустрічають надув
природу своїх полів брани. Сегодня тисячі кар-
патських бійців виступають на Румунію-Дону
гучно благодарили Всеволода за дарування
Вашим Величеству і боготворенню русскому
виступу на Галиччине побіди, селом волею
гучного об'явленням окупації русскому
оружію, за завершення освободження і присоединення
Прикарпатської Русі до держави Вашого Велич-
ства, за Вас, Великий Государь, и за Ваш
царський народ. Русский народный совет
Прикарпатської Русі просить отъ имени своей
родины и всьох ея жителей съ стопами Вашего
Величества любезна безплатнаго благодарности,
беззастенчива и неоплатнаго подданности
вѣрности.

Прексидатель Дуликевич.

Цар відповів 11. червня такою теле-
грамою:

Отъ души благодарю русский народный советъ
Прикарпатской Русі за выраженные отъ имени
карпатско-русского народа чувства вѣрности
господарству и преданности, а также за вознес-
енныя молитвы по случаю исласанной намъ Го-
сподомъ Богомъ побѣды. Надѣюсь, что не долго
осталось ждать многострадальной Галиччине
окончательнаго освободження отъ иноземнаго ига
и осуществленія ея надеждъ воссоединенія съ
великою Россіею.

НИКОЛАЙ.

Яке було б це освободження Галич-
чини, ми вже добре знаємо, бо україн-
ський народ добре пам'ятає перший
напад на Галичину. Чи однак, на випадок
прилучення Галичини до Росії, так
"Карпатросіє" як Дуликевич будуть
мати яке значення, про це можна дуже
сумніватися, бо такіх "Карпатросіє"
вже тепер копнула Росія і кинь собі
в них.

Польська справа стає ся чимраз
більше захитаною.

Недавно тому мадзьрській політик
граф Андранді виступив у "Франкфур-
тер Цайтунг" гаду, щоб сотворити са-
мостійну Польщу під протекторатом Ав-
стрії і Німеччини. На сю тему, поси-
лалися заявляти видійших німецьких по-
літиків, казючи, що самостійна поль-
ська держава є неможливою. Німецька
часопис "Райнш-Вестфаліше Цай-
тунг" єго головні причини подас:

Перш усього про клянув польську націо-
нальну державу не може бути мови, бо в саям
Німеччині (центральної Польщі) мають Поль-
щани 73 промислових заводів, а також до поль-
ської нації. Навіть на випадок її злути в Га-
личчину було б в такій польській державі 12 і
мільйонів Польків супроти 8 мільйонів мешканців
иної народності.

Селянська власність в Польщі є так мала, що
легу було би перетворити селян до русифікації
табору і настрій їх воропо проти Німеччини.
Вийши: Польща не має жадного повсякніш-
нього промислу; який міг би промовляти за істове-
самостійної держави; знова тяжкий промисл
звернений в сторону Росії і для Німеччини не-
безпечний.

Так доносить копенгагенський коре-
спондент "Данська Зейтунгсавіст".
Важною є для нас перша точка, де Нім-
ці вже згорі предвиділи, яке було би
панування 12 і мільйонів Польків над
8-ма мільйонами горожан иної нації.
Чи Польки же тепер не опам'ятають ся,
що їх кляни є занадто пошівністичні, а
жаданя занадто високи?

СІЧОВА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ.

Культурний розвій українського на-
роду в Америці постунає вперед. По-
при запомогів організації, просвітити
товариства, читальні й бібліотеки по-
чиная іти праця на інших полях. Най-
новіший рух, який саме замітно, се
руханьова організація. Американська
молодіж різнонародних національностей
давно вже перетворилася на організації,
як наприклад: Чехи, Польки, Словаки,
не говорючи вже про родителів Аме-
риканців, які плекають руханку і в
школах і в окремих спортивно-рухан-
кових товариствах.

Наша імміграція молода, тому і ве-
даний свій рух. А притім він дуже важ-
ний. Руханка виробляє доніре у вла-
стні сили; виробляє безхазарність, при-
учує до витривалости, спонукує до ор-
ганізації і тіснійшій злуки, і вчить по-
чувати ся одною сильною громадою,
а який відносеся один за всіх, всі за
одного.

Поновлені народи мусять переді-
всім додати про розвиток руханьових
(гімнастичних) товариств. Се є рід націо-
нального віська, яке стає до оборони
народних прав, коли знайде потреба. Не-
давно подали ми звіт з альбанського
конгресу в Бостоні, на яким посвячено
багато часу на обговорення справи фі-
ланційного виховання альбанської молодіж.
Альбанці приготували в Америці сил-
ду, щоб по війні стати з оружьем в ру-
ці до оборони своїх народних інтересів
і своєї незалежности. Се добрий при-
мір для всіх інших народів, котрих
доля є подібна до долі Альбанців.

Українська ньюорська громада за
починком п. Загорського почала вже
від кількох місяців організувати рухан-
ковий товариства "Українські Січові
Стрілки". Вирвали відбудувати ся пра-
вильно під проводом чесних інструк-
торів. Але ініціатори своєю рухоу хо-
чуть заінтересувати українською січо-
вою ідеєю ширшу громаду. Вони хо-
чуть дати початок до ширшої діяльнос-
ті в сій справі. Ось що читаємо у ві-
дповіді У. С. С. в Нью Йорку:

"Товариші і Товаришкі! Брати і Се-
стри! В краю ведеть ся війна, в ко-
трій ріднасть є наша доля. Сотні ти-
сяч наших молодіж йдуть у крова-
вий танець. Богато з них вже полягло
в лютім бою, богато же їй положе, бо-
гато остане нещасних калів на ціле життя,
а дуже мало вірне здоров'я."

"Одну частъ цвітущої народної в
старім краю знищено війною, бо мо-
лодіж се цвітє, се будучий наріду.
Друга, менша частина нашої славної
молодіж знаходиться ся на волі, де не
чуті гуків гармат, не підмі криків і
трупів братів наших і тому сміємо мо-
жемо себе зачислювати до щасливих."

АМЕРИКА КУПУЄ НОВІ ЗЕМЛІ.

Копенгага, 24. липня. — Між пра-
вительством Злучених Держав Північ-
ної Америки і Данії ведуть ся перего-
вори щодо продажу Америці данської
Західної Індії. Готову умову піддає ся
якже в недалекій будучині від голосо-
вання американського і данського пар-
ламенту.

Після проекту Злучених Держав ма-
ють заплатити за данський остров 25
мільйонів доларів, а в додатку арешн ся
в користь Данії всіх прав, які Амери-
ка має на острові Гренландія. Гренлян-
дія є власністю Данії, а Злучени Держ-
ави мають там право робити відкриття.
Острови, які на підставі нового дого-
вору хоче купити Америка, є: остр-
ов св. Томі, св. Івана, Ст. Кроа; сї
останній називають також Санта
Круза — (остров св. Хреста). Сї о-
строви лежать околом 50 миль на схід
від берега Порто Ріко. Вони займа-
ють 142 квадратних миль, а їх насе-
лене вистить 27.000 люд. Майже
всі вони є Неграми і живуть з управ-
цукрової тростини.

Правительство Злучених Держав хо-
че піддати справу прилучення островів
під загальне господарство тамішних меш-
канців. Звучаючи, що мешканці радо
адогять ся на таку зміну приналежно-
сті. Проект однак уложеній в той спо-
сіб, що вони не мусять зрікати ся дан-
ського горожанства. Вони можуть бути
Данцями з імені і з національного по-
чуття, однак торговельні зносини будуть
залежати вже від правительства Злу-
чених Держав.

УКРАЇНЦІ!

ВАШИМ ОБОВ'ЯЗКОМ Є ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ
І ПОШИРАТИ МІЖ ЗНАКОМИМИ СВОЮ РІД-
НУ ГАЗЕТУ НА ЧУЖИНІ! — "СВОВОДА"

ПО СМЕРТІ ІВАНА ФРАНКА.

(Голос преси).

Російська ньюорська часопис "Но-
вий Мір" (ч. 731, сіреда, 19-го лип-
ня б. р.), помістила довшу статтю,
посвячену пам'яті д-ра І. Франка. Ста-
ття викида зід пера п. Р. Ролітата і
звучить:

"Ще одну глибоку втрату понесла
українська демократія. Ще одна сьвіжа
могила вироста на українським літе-
ратурнім цвинтарі. І коли недавно ще
майка всі свої товариства ошлякували
смерть Михайла Павлика, то ще біля
се приходило ся до всього народу не-
реносити новий удар тепер, коли рускі
газети принесли звістку про смерть І-
вана Франка, одного з найвидніших
галицьких учених і суспільних робити-
чів, і без сумніву, найбільшого україн-
ського поета після Шевченка."

"Годить ся зазначити, що до сїєї по-
ри галицька Україна була дуже бідна
на літературні сили. Се дасть ся оправ-
дати по части впливом польсько-ні-
мецької культури і русифікаційної ага-
тації та суспільним життям і мовою
українського населення східної Галич-
чини, а по части й другим причинами;
однак факт остає ся фактом. В тім
часі, як російська Україна плідить та-
кі могутні сили, як Шевченко, Котля-
ревський і Руданський, Драгоманів, Ку-
ліш і Чупринка, — Галичина давала
гільки посередні таланти."

"Франко, як уродженець Галичини,
являється ся в данім випадку щасливим,
включеним чинником. Він вводить но-
ву епоху в українській літературі, і
будучи й родоначальником, надає їй
також найбільше яркий вираз демокра-
тичного, пів-народного напрямку."

"Дякую, щоб спінати характер
творчості І. Франка, не зашкодить по-
знакомитись з його біографією..."
Дальше автор розводить ся про жи-
тєсь Франка і про його творчі, котрі
здає ся дуже очарували шановного
автора. Говорить ся тут також про ру-
софілю, з котрим Франком найперше
почав борюватись. Життєсь, і в загаль-
ній стаття, писана з глибоким чувством,
з чувством, що витіскає слізьми по у-
трата великого Мужа, заслуженого Сина
України.

Стата кінчить ся словами:

"...І тепер, коли він умер, чи не по-
ключити ся дєред того бою, бо одаре-
ного постать, перед постать, що горла
безустанно діяльність і службово
утигетим і обезлюдить."

"Молитва Франка до рідної землі:
"Дай м'ні трудити ся і в вічнім труді
Дай умирає".
сповнілись. Він нічно трудив ся і умер
на сторони."

"І поіне право має він припинити
осеритийшій літературі слова, з котрим
його Мойсей звертає ся до Ізраїля:
"Пійдеши ти в мандрику століть
З мого духа печатю."

ЗАГОСПОДАРОВАНЕ АЛІСКИ.

Як довго півостров Аляска належав
до Росії, так довго не було там майже
ніяких культурних інституцій. Коли
Злучені Держави купили Аляску для се-
бе, почали її тоді господарка на великі
розміри. Аляска — багатий край. Доте-
пер вже вичерпала Американці околом
\$200.000.000 маетку відтам. Тому Аляс-
ка є драманою для Злучених Держав.
Там будуть тепер зєлізничні дороги і
відкривають державні копаньї угля та
зогата.

Недавно закупило правительство Злу-
чених Держав в Алясці зєлізничну лінію
"Аляска Нортерн" за \$1.500.000. Міль-
он заплачено тепер, а 500.000 маркоз
заплатити в лютім 1917 р. Ся зєлізнич-
на провадить до найбільшатих копаньєв
угля, котрих богато там навіть не об-
числено. Можна також прокласти на
підставі певних даных, що копаньї ка-
мінного угля "Матанускі" на Алясці є
набогатіші в сьвітї і можуть достарити
угля для цілої Америки. Лише жала
частка снх піль загосподарована. Чим
дальше копаньї, тим більше знаходять
угля найліпшого роду. Правительство
берегло до сього часу єго копаньї і не
віддавало їх до ужитку ніким компані-
ям. За тим копаньїми поновляють ся
брати Гугенгайм, компанія Моргана і
девні банкпєрські трости.

На нодях Матанускі йдуть пильно
роботи; тисячі людий там працює. По-
стають нові міста і будуть ся нові до-
роги. Край помітно відливає. Зєлізничні
перерізую середню снх піль і тягнуть ся
від Акораджа до Матанускі. Для покін-
чення дороги треба ще \$2.750.000. Пра-
вительство сподіває ся, що там найде
угля вартості два мільярди доларів.

ЧИ НЕ ЧАС ВЖЕ ПОПРИТИ?

В селянських сферах східної Га-
личини від кількох літ давалось відчу-
вати невдоволене до польської шляхти.
Невдоволене се виринало з початку на
таї чоті економічними, бо "селянин бі-
дував, а Лях панував". Се невдоволе-
не підхопили агітатори, царські при-
хильники і уклали його яко оружє для
побороваия українського руху. І мимо
сього, що людий перекопувало, темна
маса повила кацаїським агентам, ко-
трі гололили, що Польки попирають
Україну, а Українці роблять се, що
Польки їм розкажуть."

Чи Польки підпірали Українців, чи
Росія підпірала Польків, висновок на-
м такі події, які вибори до сейму, чи
парламенту. Найбільшим ударом для
кляча царських агітаторів була та не-
стримна, завзята, а посекуді навіть кро-
вава боротьба, яка довгі літа провадилася
в Галичині між Українцями і Полька-
ми. Діаком сього є те, що Польки не
розказували Українцям, щоб ті у-
чопили ся університету, бо Польки
були протині заложено українського у-
ніверситету, та ще у Львові. Але мн-
мо того Українці старали ся і дальше
старають ся о заложення університету,
не зважаючи на те, що се старанє є не
по нутрі Полькам. Дятого не може бу-
ти мови про аженебудь попиране украї-
нського руху Польками.

Протині! Ми маємо иший доказ,
що власне Росія попирає Польків, а
сї знова попирали каталів, через що
політичні сили України ослабли і не
можна було видерти понебудь від Поль-
ків.

На се маємо докази. Яко примір
най послужить і се:

— Російський уряд позволив Поль-
кам на заложення польської школи в
Харкові (!!!). Діти учать ся виключно в
польській мові, а польські патріоти, ко-
ристуєчись дозволом, закладають сєрєз-
ніші і більші школи. Харківська
школа є польською гімназією, до котрої
ходить 250 учеників, що втікли з Га-
личини і Королювства.

Значить, на чистих українських зе-
млях, де нема ні одного майже уроде-
ного пола. Росія дає дозвіл на
заснованя польської школи, а Україн-
цям, котрих батьки, діди і прадіди там
родились і вмирали, не вільно уживати
рідної, української мови. Очевидно —
є се умова Росії з Польками, щоб при-
гнітити українську справу в україн-
ській землі.

Чейже тепер опам'ятають ся ті, що
виріли доси якраз тим клячем, що то
"Польки підпірають Українців". Чей-
же опам'ятають ся і проженуті від себе
тих, що заморочили їм голови, і сїм-
новали боротьбу за права селянської
маси в Галичині. Час вже раз опам'я-
татись, бо і тут є досить всяких ви-
родків, які се дотепер торочать, що У-
країнці тримають з Польками.

—В.

СЕРЕД ПОЛЯ.

(Співать ся на луті: "Серед поля ширшого зрїєт
вироста").

Серед поля ширшого
Яїр зєлізенний,
3-їм прещась бідний новіт.
Мов з братом рідненьким.

З ніж не-жас він пращатись? —
Ні жаси, ні тата,
Ні дитюк, ні жини,
Ні сестри ні брата...

Нема ному злутини,
Ному жалувати,
Нема ному на могили
Хреста збувати.

Лне одна мати плаче,
Сльозы проливась;
Син лежить дивно в могилі
І нікто не знає.

Дмитро Петрашук.

Уклясний Глаз, Н. П.

УКРАЇНЦІ! СКЛАДАЙТЕ
ЖЕРТВИ НА
ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК ІВАНО-
ВИ ФРАНКОВИ, НА ПІДДЕР-
ЖАНЄ НАРОДНИХ ДІЯЧІВ,
НА :
ФОНД ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА.

ЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
"СВОВОДА",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИКАЗ ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ:
15. Брухлин, Н. Я. Аляска Бухалка жертує... \$5.00
16. Брухлин, Н. Я. Ф. Павликов жертує... 2.00
РАГОМ 47.00
Оголошено в "Свободі" 817220.
ЗАГАЛЬНА СУМА \$179.20

• Ти ж хапаеш ся піну благать,
Щоб ріку зупинити!"

(Далше буде).

0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0 0:0:0:0:0

ВАМ БЕЗПЕРЕЧНО ВІДОМО, ЩО

НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ
РІЧІ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТ
СТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МО
ЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

І тому кдли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хо

ругов, лент, відзнак, шапок або інших річей, то зверніть ся до нас замовленем.

Ми є самі фа-

ST. NICHOLAS
G.R. CATH. SOCIETY
PASSAIC N.J.
PI. 962 641780
160 S. HANCOCK
N. PASSAIC, N.J.

станете добру
роботу, а мате-
ріял ліпший і в дешевіші ці

Як звiсно, що кожде Товариство чи Братство потребуе все до публичних виступiв чи парадiв, парадiв чи напiвкiрки ! про

гульки або на інші урочистості виступи
ти з своїми прапорами, відзнаками лентам
і в шапках.

Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталог з візирками і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте, але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA CO.

115 Nassau St., New York, N. Y.

УБРА

ЧІ ХОЧЕТЕ ВИГЛАДАТИ ДОБРО І КРАСИТИ СЯ

обере за менші гроші? Де придіти і купити в нашій складі, а заощадити проєкт дрібничкової продажі. Зайдіть і оціняйте також наш спеціальний департамент одягу, де є велика кількість різних одягу, а також і одягу. Ми робимо у

Офіс отворити
від 9. рано до 8. ве-
чером, як також 4
неділі святка. Хто не може приїздити
лише до нас.

S. LEVINE,
69-471 Clinton Ave., N. Rochester, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛТКАР
С. М. КАУФМАН
СПЕЦІАЛІСТ ВСІХ

**СЕКРЕТНИХ (Полових)
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН**
урядує від 9-ої год. рано до 9-ої
вечером.

При ліченні уживає електрич-
них машин X-RAY. 79-
Dr. C. M. KAUFMAN,
111 7th Street, New York, N. Y.

ММ ЗБІЛЬШИМО ВАГУ ВАШОГО ТІЛА

50 ЦЕНТОВА ПАЧКА ДАРОМ.
Ми хочемо доказати власним коштом, як мож

позбутись худости, тонкості і нерозвиненості

Юй! Подивись на ту пару суханив! І чому їм не спробувати SAN

Нам. Подумайте, що це значить. На наше ризико ми обіцяємо здобути для Вас 10, 15 а навіть 30 фунтів доброго тіста, винувити усі ями на тварці, шні або гані, щоби побутувати тонкого вигляду, ароматизовані і відомістю смаку. Здобити

— Ми не друкували-б цього оголошення, коли-б не мали сього робити, що каже. Се є лише правдивий наслідок нашої політики, якої ми не відступимо. Ми гарантуємо зі своєї сторони. Висновок же з цього оголошення має зробити кожен сам.

THE SARGOL CO.
987-W. HERALD BLDG., BINGHAMTON, N.Y.
1. ДОКУПІТЬ 10 Ц. НА ОПЛАЧЕНІ ПОСЛАНИ

БЕЗПЛАТНИЙ КУПОН.
Сей сертифікат wraz з 10 ц. на
плату переслани т.т. ин. уважати
честе на отримане 50 ц. папки.

THE SARGOL CO.
887-W. Herald Bldg., Birmingham, N. Y.

